

Contemplatief Gebed – een Bijbelse Analyse

Dit is een samenvatting van een artikel van Berean Research:

<https://bereanresearch.org/contemplative-prayer/>

Contemplatief gebed – ook bekend als centering prayer, breath prayer, meditation of luisterend gebed – is een vorm van christelijke mystiek die beweert een directe, mystieke eenheid met God tot stand te brengen. De nadruk ligt op ervaring en innerlijke stilte, in plaats van op geloof en het Woord van God.

Wat is contemplatief gebed?

Volgens voorstanders is het doel om het verstand leeg te maken en te luisteren naar de 'stem van God' of om de 'godelijke vonk' binnenin te vinden. Critici stellen daarentegen dat dit gebed in doel en methode haaks staat op de bijbelse gebedspraktijk.

Verschil tussen bijbels en contemplatief gebed

Bijbels gebed richt zich op God zoals geopenbaard in de Schrift (Micah 7:7; Psalm 4:3), terwijl contemplatief gebed via stilte en herhaling een hogere bewustzijnstoestand wil bereiken. Bijbels gebed spreekt met God de Vader, door Jezus Christus, in de kracht van de Heilige Geest. Contemplatief gebed zoekt daarentegen innerlijke ervaringen en nieuwe openbaring buiten de Bijbel. Waar bijbels gebed God wil verheerlijken, richt contemplatief gebed zich op mystieke eenheid of 'God-bewustzijn'.

Praktijken en technieken

De technieken van contemplatief gebed lijken sterk op oosterse meditatie: herhaling van een mantra, focus op de ademhaling en stilzitten in afwachting van een innerlijke stem. Men spreekt over de 'gebed van stilte', waarbij gedachten moeten verdwijnen om Gods aanwezigheid te 'ervaren'.

Doelen en beleving

De ervaring wordt vaak beschreven in romantische of zelfs erotische termen van intimiteit met God. Sommigen spreken over 'divinisering' – het opgaan in Gods wezen of bewustzijn. Men streeft naar een verandering van bewustzijn en een mystieke eenheid waarin het onderscheid tussen mens en God vervaagt.

Theologische kritiek

Contemplatief gebed ondermijnt volgens de auteur, van het artikel, het voldoende of genoeg zijn en/of de autoriteit van de Schrift en opent de deur voor valse geestelijke invloeden. Het vindt zijn oorsprong in de 'woestijnvaders' van de derde eeuw, niet in het Nieuwe Testament. Bekende pleitbezorgers als Dallas Willard (Filosoof) en Richard Foster (Moderne Theoloog) stellen dat men 'voorbij de woorden van de Bijbel' moet gaan om Gods stem te horen, wat strijdig is met 2 Timotheüs 3:16-17 en Hebrëeën 1:1-2.

Geestelijke misleiding

Het luisteren naar innerlijke stemmen kan leiden tot contact met geesten die niet van God zijn (1 Petrus 5:9; Efeze 6:11). De christen wordt juist opgeroepen om weerstand te bieden aan de duivel (Jakobus 4:7) en geen praktijken te volgen die tot geestelijke misleiding kunnen leiden.

Misbruikte bijbelteksten

Psalm 46:10 ('Wees stil en weet dat Ik God ben') wordt vaak gebruikt om stilte en meditatie te rechtvaardigen, maar in context gaat het over ophouden met strijden en vertrouwen op Gods macht. Psalm 62:1 ('Voorzeker, mijn ziel is stil tot God') spreekt over vertrouwen en geduld, niet over het leegmaken van het bewustzijn.

De 'goddelijke vonk'

Leraren van contemplatief gebed leren dat in ieder mens een vonk van God aanwezig is. Dit botst met de bijbelse leer, dat ieder mens gezondigt heeft (Romeinen 3:10-23): zonder wedergeboorte is de mens geestelijk dood. Jezus leert dat men van bovenaf geboren moet worden om het Koninkrijk van God binnen te gaan (Johannes 3).

Invloed van oosterse religies

Contemplatief gebed vertoont sterke gelijkenissen met Transcendente Meditatie (TM) uit het hindoeïsme, gericht op leegte en eenheid van bewustzijn. Sommige katholieke auteurs, zoals Thomas Keating en Basil Pennington, bepleiten het integreren van oosterse technieken zoals yoga en zen in het christelijk gebed. De Bijbel verbiedt echter deelname aan heidense praktijken (Leviticus 18:3; Deuteronomium 18:12; 1 Korintiërs 10:20; Galaten 4:8).

Conclusie

Contemplatief gebed presenteert zich als een weg tot diepe spiritualiteit, maar leidt volgens bijbelse toetsing weg van het Woord.

- Het vervangt **geloof** door **ervaring**,
- **gebed** door **mystiek**, en
- **aanbidding** door **zelfgericht bewustzijn**.

Bijbels gebed daarentegen is gebaseerd op Gods openbaring in Christus, gericht op Zijn eer en geworteld in gehoorzaamheid aan Zijn Woord. De oproep is daarom helder: blijf bij de Schrift als de enige veilige weg tot gemeenschap met God.